

Kaspar Fritz
Miljö- och hälsoskyddschef
08-124 571 43
kaspar.fritz@ekero.se

Miljönämnden - Verksamhetsberättelse 2015

Dnr 2004-93

1. Året i korthet

Nämndens verksamhet 2015 gav ett överskott med 128 tkr. Nämnden antog nya mål för verksamheten under året som nu följs upp för första gången. Planerad tillsyn har i stort sett kunnat utföras i enlighet med plan inom samtliga områden utom alkohol, tobak och läkemedel.

• Årets resultat

Verksamheten gav ett överskott med 128 tkr. Personalkostnaderna var väsentligt lägre än budget, delvis beroende på tillfällig vakans och tjänstledighet, men också på att kostnad för alkoholhandläggare redovisas under övriga kostnader. Övriga kostnader blev också något högre än budget även utöver kostnaden för alkoholhandläggaren. Intäkterna hamnade nära budget med ett litet överskott inom miljöskydd.

TOTALT	Utfall	Budget	Utfall	Avvik
tkr	2014	2015	2015	2015
Intäkter	3 205	3 250	3 314	64
Kostnader	-6 296	-6 070	-6 006	64
Nettokostnad	-3 091	-2 820	-2 692	128
Förändring jämfört föregående år, tkr			-399	
			, proc	-12,9

• Måluppfyllelse

I juni beslutade nämnden om nya mål för verksamheten, med tillhörande indikatorer. Många mål av indikatorerna beskriver vad som ska uppnås under mandatperioden, varför måluppfyllelsen än så länge är låg i de fallen.

• Prioritering och satsningar

Deltagandet i Folkhälsomyndighetens nationella tillsynsprojekt om inomhusmiljö i skolan har genomförts enligt plan, likaså livsmedelsprovtagning inom ramen för ett

läns-gemensamt projekt. Tillsynen på marinor och båtklubbar har fortsatt, krav på att upphöra med tvätt av båtar målade med giftiga färger har meddelats i förelägganden och förbud. Arbetet med att sanera bristfälliga avlopp har också fortsatt, där har målet i tillsynsplanen inte riktigt nåtts, delvis p.g.a. omprioriteringar föranledda av föräldraledighet.

- **Resultat av årets internkontroll**

Intern kontroll i form av budgetuppföljning, uppföljning av tillsynsplan samt oavslutade ärenden har redovisats till nämnden kontinuerligt. Beslut om att upprätta ny interkontrollplan kommer att tas under våren 2016.

2. Uppdrag och omfattning

Nämndens uppgift är att skydda miljön och människors hälsa mot skador och olägenheter samt verka för säkra livsmedel. Nämnden har till uppgift att övervaka efterlevnaden av lagstiftningen inom en rad områden och är till stor del en myndighetsnämnd. Verksamheten regleras främst genom miljöbalken och livsmedelslagen, men även av alkohollagen, tobakslagen och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel. Nämnden ska även följa kommunens utveckling inom miljö- och hälsoskyddsområdet och utarbeta de förslag som behövs samt medverka i kommunens planering där Miljö- och hälsoskyddsfrågor eller andra frågor inom nämndens verksamhetsområde berörs.

Tillsyn bedrivs dels i förebyggande syfte genom rådgivning och deltagande i planering, dels i form av inspektioner, kontroller, provtagningar, mätningar och inventeringar. Om bestämmelser överträds kan Miljönämnden åstadkomma rättelser genom att meddela förelägganden om åtgärder eller förbjuda viss verksamhet.

Förutom tillsyn prövar nämnden också ett stort antal ansökningar om tillstånd och anmälningar om att bedriva av olika typer av miljöfarlig eller hälsostörande verksamhet samt livsmedelsverksamheter. Dessutom hanteras klagomål från allmänheten gällande miljö- och hälsa samt livsmedel.

Nämndens myndighetsutövning gäller även för kommunens egna anläggningar och verksamheter som skolor, förskolor, äldreboenden, samlingslokaler, idrottsplatser, badplatser m.m.

3. Verksamhetsuppföljning

a. Prioriterade uppdrag och väsentliga händelser under året

Kontoret har deltagit i Folkhälsomyndighetens nationella tillsynsprojekt om inomhusmiljö i skolor. Fokus har varit ventilation och städning. Resultatet visar att det finns brister inom båda områden och att det finns skillnader mellan olika skolor. Resultaten kommer att följas upp under 2016. Kontoret tillämpade även samma

tillsynsmetodik vid tillsyn på förskolor. Provtagning av livsmedel har för första gången genomförts enligt en plan som framtagits i et länsgemensamt projekt. Problem med hygien i mjukglass upptäcktes på vissa håll under sommaren. Tillsynen på marinor och båtklubbar har fortsatt, krav på att upphöra med tvätt av båtar målade med giftiga färger har meddelats i förelägganden och förbud. Arbetet med att sanera bristfälliga avlopp har också fortsatt, de insatser som gjordes under året och under tidigare år har resulterat i att totalt 35 äldre anläggningar har förbättrats under året, varav 31 stycken tidigare helt saknade annan rening än slamavskiljning. Målet var satt något högre men har inte riktigt nåtts, delvis p.g.a. omprioriteringar föranledda av föräldraledighet. Ett öka antal klagomålsärenden har också tagit resurser från planerad tillsyn.

Tillsynen inom alkohol, tobak och läkemedel har tyvärr inte kunnat genomföras på det sätt som planerats. Personalomsättning på deltidstjänsten som alkoholhandläggare samt minskat administrativt stöd i och med införandet av Ekerö Direkt har gjort att det har varit svårt att upprätthålla rutiner på området.

Miljö- och hälsoskyddskontoret har också under delar av året drabbats av arbetsmiljöproblem kopplade till pågående ombyggnationer i kommunhuset samt under en period varit tvungna att flytta till temporära lokaler utanför huset.

b. Den politiska plattformen för mandatperioden 2015-2018

Kommunfullmäktige beslutade i juni 2015 om nya verksamhetsmål för mandatperioden. Målet för samhällsutveckling är att "Ekerö kommuns utveckling ska kännetecknas av ständig strävan mot attraktiva och hållbara livsmiljöer". En stor del av nämndens verksamhet både inom tillsyn/kontroll och genom medverkan i den kommunala planeringen strävar mot att skapa långsiktigt hållbara livsmiljöer. Däremot saknas i fullmäktiges beslut indikatorer för detta inom nämndens verksamhetsområde.

c. Tjänstegarantier

Miljönämnden har beslutat om tjänstegarantier inom områdena registrering av livsmedelsanläggning, tillståndsansökan för värmepump samt ansökan om serveringstillstånd. Nämnden har inte mottagit några synpunkter som skulle indikera att garantierna inte uppfylls.

d. Internkontroll

Den interna kontrollen har genomförts på samma sätt som tidigare år, däremot saknas dessvärre fortfarande en skriftlig plan för detta. Beslut om att upprätta ny interkontrollplan kommer att tas under våren 2016.

4. Måluppfyllelse

- *Nämndens verksamhetsmål*

Miljönämnden beslutade 2015-06-10, § 32, om mål för nämndens verksamhet samt om tillhörande indikatorer för uppföljning. Många av indikatorerna beskriver vad som ska uppnås under mandatperioden, varför måluppfyllelsen i de fallen blir låg. För de mål där helt nya insatser påbörjats och där utvecklingen bedöms gå mot ökad måluppfyllelse framöver har trenden angivits som uppåtgående. Indikatorerna för mål nummer 1 har mätts kontinuerligt sedan en längre tid och där görs en jämförelse med tidigare mätningar vid bedömningen av tendensen.

Bedömningen görs i en fyrgradig skala med färgsättning och trendpilar som är praxis enligt Ekerös styrmodell för verksamheten.

Förklaring till symbol och bedömningsvärden för måluppfyllelse samt symbol för bedömning av tendens			
Definition bedömning	Värde	Symbol	Bedömning tendens
Uppnått	1		Uppåt; positiv förändring
Inte helt uppnått, är på väg	2		Stagnerad; oförändrad/inbromsad positiv förändring
Ej uppnått, men påbörjat	3		Nedåt; negativ förändring eller risk negativ
Ej uppnått/ Ej startat	4		

Tabellsammanställning av målen med måluppfyllelse och tendens

	    Bedömning måluppfyllelse	T		1	2	3	4
	Bedömning måluppfyllelse	T		1	2	3	4
1. Verksamheten ska präglas av serviceanda, flexibilitet, effektivitet och kvalitet. Handläggning av ärenden ska utföras opartiskt, snabbt och korrekt.					✓		
2. Utsläpp av miljöpåverkande ämnen till Mälaren ska minska.						✓	
3. Hälsoskyddsverksamheten ska bedrivas i syfte att hindra uppkomst av olägenheter för människors hälsa och att undanröja sådana olägenheter.					✓		
4. Giftfri vardag för barn						✓	
5. Konsumenterna ska ha säkra livsmedel som är vad de utger sig för att vara.					✓		
6. Åldersgränser för inköp av folköl, tobak och läkemedel upprätthålls.							✓

Övergripande mål

1. *Verksamheten ska präglas av serviceanda, flexibilitet, effektivitet och kvalitet. Handläggning av ärenden ska utföras opartiskt, snabbt och korrekt.*

Indikatorer

- 80 % av de inkomna ärenden som tas upp i nämnden ska vara behandlade inom två månader från det att kompletta handlingar inlämnats. Resterande ärenden ska vara behandlade inom fyra månader om inte särskilda skäl föreligger.
Bedömning: 2. 87 % av ärendena behandlades inom två månader. Ett ärende dröjde sex månader.
- 90 % av inkomna delegationsärenden ska vara behandlade inom två veckor från det att kompletta handlingar inlämnats, resterande ärenden ska vara behandlade inom två månader om inte särskilda skäl föreligger.
Bedömning: 1. 93 % behandlades inom två veckor, inget tog mer än två månader.
- 90 % av nämndens överklagade beslut står fast vid överprövning.
Bedömning: 3. 6 ärenden har avgjort av Länsstyrelsen under 2015. I tre av ärendena avslogs överklagan. I två fall bifölls överklagan, varav det ena gällde tidpunkten för uppfyllandet. I ett fall bifölls överklagan till viss del.
- NKI värden för nämndens verksamheter i SBAs undersökning ska vara lägst 75.
Bedömning: 3. NKI värdet har kontinuerligt ökat från 58 i 2007 års undersökning till 73 år 2013 men sjönk i 2015 års undersökning till 67.

Miljöskydd

2. *Utsläpp av miljöpåverkande ämnen till Mälaren ska minska.*

Indikatorer

- Samtliga fastigheter med utsläpp av orenat avloppsvatten ska ha nåtts av krav på åtgärder senast 2018.
Bedömning: 2. Arbetet pågår sedan många år, målet bedöms kunna nås med nuvarande takt på arbetet.
- Fosforutsläppen från enskilda avloppsanläggningar ska minska med 8 % från 2014 till 2018.
Bedömning: 2. Arbetet pågår sedan många år, målet bedöms kunna nås med nuvarande takt på arbetet.
- Miljö- och hälsoskyddskontoret ska aktivt bidra till framtagandet av dagvattenstrategi för kommunen.
Bedömning: 3. Arbetet med att ta fram en dagvattenstrategi för kommunen inleddes hösten 2015. Planeras bli klart under 2016.
- Miljö- och hälsoskyddskontoret ska årligen redovisa kunskapsläget gällande alternativa reningsmetoder för små avloppsanläggningar.
Bedömning: 2. En sammanställning delgavs nämnden i november. Ytterligare redovisning planerad under våren 2016.

- Miljö- och hälsoskyddskontoret ska utreda tillsynsansvaret för ledningsnät och pumpstationer för avloppsvatten tillsammans med Roslagsvatten och Länsstyrelsen.
Bedömning: 4. Ännu ej påbörjat. Påbörjas 2017.
- Hästföretagare med mer än 10 djur har tillfredsställande gödselhantering senast 2018
Bedömning: 3. Tillsynsarbetet påbörjat under 2015. Bedöms kunna uppnås.

Hälsoskydd

3. *Hälsoskyddsverksamheten ska bedrivas i syfte att hindra uppkomst av olägenheter för människors hälsa och att undanröja sådana olägenheter.*

Indikatorer

- Krav på bostadsrättsföreningar och hyresvärdar att mäta radon
Bedömning: 3. Information utskickad 2015.
 - Radonhalten i alla skolor och förskolor är högst 200 Bq/m³.
Bedömning: 2. Några få lokaler har högre värden. Åtgärder har gjorts men ytterligare mätningar behövs för att bekräfta att åtgärderna fått avsedd effekt.
4. *Giftfri vardag för barn*

Indikatorer

- Arbete med tillsyn av gifter i barns miljö i förskolor och skolor inleds senast 2016.
Bedömning: 3. Planering för tillsyn 2016 framtagen under hösten 2015.

Livsmedel

5. *Konsumenterna ska ha säkra livsmedel som är vad de utger sig för att vara.*

Indikatorer

- Alla verksamheter i riskklass 1-4 besöks varje år. Detta är verksamheter med hög risk och/eller stor produktion och/eller har känsliga konsumentgrupper.
Bedömning: 2. 15 av 18 verksamheter besöktes. Totalt gjordes 21 besök på dessa verksamheter.
- Dricksvatten som omfattas av Livsmedelsverkets dricksvattensföreskrifter ska ha tjänlig kvalitet.
Bedömning: 2. 82 % av inrapporterade prover var tjänliga ur bakteriologisk synpunkt. Flera av de mindre anläggningarna har anmärkningar på vattnets kemiska sammansättning, främst ur teknisk eller estetisk synpunkt. Två av totalt 116 prover var otjänliga.

Alkohol, tobak och läkemedel

6. *Åldersgränser för inköp av folköl, tobak och läkemedel upprätthålls.*

Indikatorer

- Kontrollköp prövas under mandatperioden
Bedömning: 4. Ännu inte påbörjat.

- *Ekerö kommuns verksamhetsmål*

Indikatorer för uppföljning av kommunens verksamhetsmål saknas inom nämndens verksamhetsområde.

5. Verksamhetsmått

Det totala antalet inkommande ärenden minskade något jämfört med året innan och hamnade något lägre än förväntat, minskningen gäller i huvudsak enklare typer av ärenden. Antalet ansökningar om tillstånd för bergvärme har fortsatt att stiga efter att ha minskat under flera år fram till 2014. Ansökningar om tillstånd för enskilda avloppsanläggningar blev något lägre än förväntat, bland annat beroende på att fastigheter inom saneringsprojektet i högre grad försökt hitta gemensamma lösningar eller vill ordna kommunal anslutning. Vad gäller tillsynsverksamheten så kunde den planerade tillsynen i stort sett genomföras i enlighet med tillsynsplanen förutom inom alkohol, tobak och läkemedel. Antalet nya mätningar i hus som inte tidigare mätt radon blev lägre än förväntat liksom antalet åtgärdade radonhus. Detta kan möjligen kopplas till slopade statliga bidrag för radonsanering. Antalet klagomål på miljösidan var högre än vanligt vilket ledde till att fler inspektioner utfördes, medan det var tvärtom inom hälsoskydd.

6. Årets resultat

Verksamheten gav ett överskott med 128 tkr. Personalkostnaderna var väsentligt lägre än budget, delvis beroende på tillfällig vakans och tjänstledighet, men också på att kostnad för alkoholhandläggare redovisas under övriga kostnader. De övriga kostnaderna blev också högre än budget även utöver kostnaden för alkoholhandläggaren. Där är det flera poster som blivit lite dyrare än beräknat, bl. a. kostnader för telefoni, tjänstebilar och utbildning för personalen.

Intäkterna hamnade nära budget inom samtliga områden med ett litet överskott inom miljöskydd. Framförallt gav årsavgifterna högre intäkter, delvis beroende på att regelbunden tillsyn bedrivs på verksamheter som tidigare endast haft timavgift.

- **Kostnader förtroendevalda**

Enligt KFS 07:1, § 16, ska varje nämnd i sin verksamhetsberättelse lämna uppgift om årets totala kostnader för ersättningar till förtroendevalda.

(tkr)	Utfall 2014	Utfall 2015	Budget 2015	Avvik
Ersättningar för förtroendevalda	-252	-297	-290	-7
Övriga kostnader för nämnden*)	-29	-42	-70	28
Summa:	-281	-339	-360	21

*)Exkl kostnader för tjänstemannastöd, t ex nämndsekreterare

- Årets resultat jämfört årets prognoser

Prognosen i verksamhetsredovisningen per augusti pekade mot ett nollresultat Med en bedömd osäkerhet på +/- 100 tkr. Under senare delen av hösten har framför allt intäkterna från tillstånd för enskilda avloppsanläggningar stigit rejält vilket gjorde att intäkterna för miljöskydd landade ca 200 tkr högre än i prognosen per augusti.

7. Investeringar

Nämnden har inte gjort några investeringar.

8. Framåtblick

Behovet av åtgärder för att sanera dåliga enskilda avloppsanläggningar är fortsatt stort men förutsättningarna är goda för att långsiktigt bedriva arbetet för att uppnå uppställda mål.

Utbyggnaden av Förbifart Stockholm och breddningen av väg 261 kommer att innebära ytterligare arbetsuppgifter för nämnden, inte minst vad gäller tillsyn och klagomålshantering under byggtiden. Den personalförstärkning som genomförts under början av 2016 inom miljötillsyn ger möjligheter att täcka det behovet samt ytterligare identifierade behov inom bl.a. förorenad mark, masshantering m.m. Det kommer under de närmaste åren att innebära bättre möjligheter att nå nämndens mål inom området samt medföra större flexibilitet beträffande fördelning av arbetsuppgifter och vid hantering av tillfälliga oförutsedda behov.

Miljö- och hälsoskyddskontorets behöver ändå framöver uppdatera och utveckla den s.k. behovsutredningen som ligger till grund för nämndens verksamhetsplan. I samband med detta kan behov av ytterligare insatser inom olika områden komma att identifieras. Det är i dagsläget inte möjligt att bedöma hur stor del av eventuella nya insatser som kan finansieras med avgifter och vilken påverkan utredningen kommer att ha på nämndens resursbehov.

Införandet av Ekerö Direkt under 2015 har inneburit kraftigt försämrat stöd vad gäller expeditionsfunktioner för kontoret med påfrestningar på befintlig personal som följd. Förhoppningen är att de förändringar som genomförs på Stadsarkitektkontoret, som sköter dessa funktioner, ska leda till förbättringar. På sikt finns dock en oro för om resurserna för expeditionsfunktionen tillsammans med Stadsarkitektkontoret kommer att vara tillräckliga.

Bilagor:**Bilaga 1A: Resultat Miljönämnden****Resultat Miljönämnden**

Tkr, inkl interna transaktioner

	Utfall 2014	Avvik 2014	Budget 2015	Utfall 2015	Avvik 2015
Summa externa intäkter	2 577	352	2 582	2 718	136
- varav statsbidrag					0
Summa interna intäkter	628	8	668	596	-72
- varav driftsersättningar					0
- varav lokalhyresersättning / intern hyresintäkt					0
Summa Intäkter	3 205	360	3 250	3 314	64
Personalkostnader inkl po	-5 194	66	-5 321	-4 929	392
Lokalhyra intern					0
Lokalhyra extern					0
Övriga externa kostnader	-1 038	-625	-453	-791	-338
Driftsersättning					0
- varav driftsersättningar					0
- varav lokalhyresersättning					0
Övriga interna kostnader	-26	8	-261	-255	6
Köp av huvudverksamhet					0
Avskrivningar o internränta	-38	-10	-35	-31	4
Summa Kostnader	-6 296	-561	-6 070	-6 006	64
Nettokostnad	-3 091	-201	-2 820	-2 692	128

Bilaga 1B: Utfall och resultat år 2015 Miljönämnden

Utfall och resultat år 2015: Miljönämnden

Vrk kod	tkr	Utfall 2014 netto	Budget helår			Utfall helår			Avvikelse netto
			Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	
	TOTALT	-3 091	3 250	-6 070	-2 820	3 314	-6 006	-2 692	128
100007	Nämnden	-281		-360	-360		-339	-339	21
	Personalkostnader	-252		-290	-290		-297	-297	-7
	Övrigt	-29		-70	-70		-42	-42	28
261000	Kontoret	-5 922		-5 605	-5 605		-5 524	-5 524	81
	Personalkostnader	-4 941		-5 025	-5 025		-4 632	-4 632	393
	Övriga kostnader	-981		-580	-580		-892	-892	-312
261100	Miljöskydd	1 465	1 500	-20	1 480	1 561	-17	1 544	64
261200	Hälsoskydd	567	600	-30	570	612	-71	541	-29
261300	Livsmedelskontroll	876	935	-50	885	947	-55	892	7
267000	Alkoholtillsyn m.m.	204	215	-5	210	194		194	-16

Bilaga 2: Verksamhetsmått

Verksamhetsstatistik och nyckeltal
Miljönämnden

Avvik (+) fler än budget (-) färre än budget	Avvik	Budget	2015	2014	2013	2012	2011
Inkommande ärenden	-88	750	662	687	765	647	824
Nämndbeslut	-7	80	73	65	76	56	73
Delegationsbeslut	-34	600	566	588	657	776	633
Summa beslut	-41	680	639	653	733	832	706
Miljötillsyn							
Prövning s k C-verksamheter	-2	10	8	6	9	7	10
Insp miljöstörande verksamheter	24	90	114	76	85	82	118
Tillståndsprövning enskilda avlopp	-13	90	77	65	97	71	74
Sanerade enskilda avlopp	-9	40	31	35	45	11	23
Tillståndsprövning värmepumpar	7	90	97	91	84	101	156
Köldmediekontroll	6	50	56	53	52	50	52
Hälsoskyddstillsyn							
Insp hälsoskyddsobjekt	-17	78	61	34	58	41	56
Radonmätningar	-39	120	81	78	130	127	366
Sanerade radonhus	-11	30	19	29	30	35	45
Livsmedelskontroll							
Inspektioner	-15	206	191	217	156	122	125
Tillstånd/registrering	3	25	28	38	24	25	32
Serveringstillstånd							
Prövning ansökningar	-7	20	13	19	20	15	18
Alkoholtillsyn, inspektioner	-13	25	12	23	20	28	30